

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Economic

اقتصادی

بازتایپ از: لاله هوادار (سازمان انقلابی افغانستان)

۱۹ می ۲۰۱۲

مقدار و نسبت ارزش اضافی

ارزش اضافی، هم به طور مطلق و هم از نظر نسبی، میزان و اندازه معینی دارد. کمیت مطلق ارزش اضافی مقدار ارزش اضافی، نامیده می شود. این مقدار ارزش اضافی به درجه شدت و ضعف استثمار و تعداد کارگرانی که استثمار می گردند، بستگی دارد. مقدار نسبی ارزش اضافی به وسیله نرخ ارزش اضافی یا درجه استثمار بیان می گردد.

با تقسیم سرمایه به دو جزء ثابت و متغیر، نه تنها طبیعت استثمار سرمایه داری آشکار می گردد، بلکه روش تعیین درجه استثمار را نیز می توان نشان داد.

سرمایه ثابت (c) ارزش اضافی تولید نمی کند بنابراین هنگام تعیین نرخ ارزش اضافی نباید آن را به حساب آورد. سرمایه متغیر (v) تولید ارزش اضافی می کند و به این دلیل برای تعیین مقدار نسبی ارزش اضافی باید آن را نسبت به سرمایه متغیر سنجیده و تعیین نمود. با این عمل، ما نرخ ارزش اضافی را که نمایشگر کامل و دقیق درجه استثمار نیروی کار است، به دست خواهیم آورد. اگر نرخ ارزش اضافی را با (s) و ارزش اضافی را با (s) نشان دهیم، رابطه زیر را خواهیم داشت:

$$s = \frac{s}{v} \times 100\%$$

رابطه بالا را تشریح می کنیم. فرض کنید سرمایه داری مبالغ زیر را (بر حسب دالر) به تولید کالا اختصاص می دهد:

$$100000c + 20000v = 120000$$

سرمایه دار مزبور کالا هائی را که به وسیله کارگران تولید شده است به مبلغ ۱۴۰۰۰۰ دالر به فروش می رساند. معنی این امر آنست که ۲۰۰۰۰ دالر ارزش اضافی دریافت می کند. آیا در این مورد، نرخ ارزش اضافی چقدر است؟

$$s = \frac{20000}{v} \times 100 = \frac{20000}{20000} \times 100 = 100\%$$

مثال بالا نشان می دهد که در این مورد کار کارگر به دو قسمت مساوی کار لازم و کار اضافی تقسیم شده است، یعنی نصف ساعات روزانه کار را کارگر برای خود و نصف دیگر را بدون هیچ مزدی برای سرمایه دار، کار می کند. هرچه نسبت کار اضافی به کار لازم بیشتر باشد، نسبت استثمار بیشتر است. همگام با توسعه و تکامل سرمایه داری، نرخ ارزش اضافی بیشتر می گردد.

ادامه دارد...

بر گرفته از کتاب علم اقتصاد، نوشته ای: پ نیکی تین